

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת

קורס 290.1925: מערכת הבריאות בישראל

מרצה: ד"ר בשארה בשארת M.D, M.P.H

שנה"ל תשע"ב 2011-2012

סמסטר א', יום ג' 12-14

דוא"ל: Bishara@NAZHOSP.com

שעות קבלה: לפי תיאום מראש

מטרת הקורס

חשיפה והיכרות עם מערכת הבריאות בישראל. התפתחות היסטורית, מבנה המערכת, היבטים חברתיים וכלכליים וניתוח אירועים. במהלך הקורס נעסוק בנושאים כגון התפתחות היסטורית של מערכת הבריאות בארץ, משרד הבריאות כמיניסטרוון, קופות החולים בישראל, מבנה ותפעול משרד הבריאות, שירותי בריאות כללית: מבנה תפעול, יחסי הגומלין מערך אישפוז-קהילה, שיטות תגמול במערכת הבריאות והשפעתם על המערכת, מדדי בריאות, בתי-החולים בישראל בסביבה עסקית משתנה, רפואה ראשונית שומרת הסף, גריאטריה ואשפוז ממושך, חוק ביטוח בריאות ממלכתי – ניתוח המצב הקיים, ומערך בריאות הנפש.

תכנית הקורס

1. מבוא למערכות בריאות: עקרונות קונספטואליים לניהול חברתי ורווחתי בעולם והשלכתו על מדיניות שירותי הבריאות, השוק הסוציאליסטי והקפיטליסטי – יתרונות וחסרונות של כל שיטה.
2. כלכלת בריאות: שוק הבריאות כסחורה הכרחית, יסודות כלכלת הבריאות, הקונפליקט במערכות הבריאות, תל"ג, תל"ג לנפש, ביקוש והצע, תחרות, כשלי שוק, תמריצים, עלות/תועלת, מדדי בריאות, שיטות תגמול במערכת הבריאות והשפעתם על המערכת.
3. מושגי יסוד בקביעת מדיניות וסוגיות מרכזיות במדיניות הבריאות: ריסון הוצאות, שוויון, אבטחת איכות הטיפול, תחרות במערכת הבריאות, התמהיל הפרטי/ציבורי, השתתפות עצמית, קיצוב וקביעת עדיפויות, תכנון כוח אדם, מודלים למימון מערכות בריאות, מודלים לתגמול ספקי שירותים.
4. התפתחות היסטורית של מערכות הבריאות בארץ ישראל.
5. משרד הבריאות - מיניסטרוון, מבנה ותפעול.
6. חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ועדכון סל הבריאות
7. קופות החולים בישראל, מבנה ותפעול.
8. בתי-החולים בישראל, מבנה ותפעול.
9. רפואה ראשונית שומרת הסף ויחסי הגומלין מערך אשפוז-קהילה.
10. אשפוז ממושך: גריאטריה ובריאות הנפש.

- 2 -

11. ביטוחי בריאות משלימים.
12. אפידימיולוגיה עיקרית במדינת ישראל.
13. שיטות ההתחשבות בין קופות החולים לבתי החולים והשפעתם על צריכת שירותי בריאות.
14. תהליך הביזור בבתי החולים ובקופות החולים.
15. שילוב שירות רפואי פרטי בארגון בריאות (בית חולים, מרפאת מומחים וכיו"ב) שהארגון קשור עמו.

דרישות

חלה חובה של נוכחות של 80% מהשיעורים בקורס.
אי עמידה בחובה זו תגרום להורדת ציון עד 10%.
ציון "עובר": 60%

הערכה

מבחן בכתב בסוף הקורס – 100% מן הציון.

מקורות

אתרי אינטרנט

<http://www.health.gov.il>

<http://www.cbd.gov.il>

<http://www.ima.org.il>

ספרות

- * בן-נון, ג., ברלוביץ, י. ושני, מ. (2006) (מהדורה שניה). מערכת הבריאות בישראל. תל-אביב: משרד הביטחון, ההוצאה לאור. **ספר חובה**
- אבירם א. (1997). שירותי בריאות הנפש על פרשת דרכים: סיכויים וסיכונים לאור חוק ביטוח בריאות ממלכתי. ירושלים: המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל.
- בן בסט י. (1998). הרפואה המודרנית כמנגנון ביורוקרטי. הרפואה, 134 (ה'), 1998.
- בן נון, ג. וגרינבלט, ש. (1999). התפלגות המבוטחים בין קופות החולים לפני ואחרי חוק ביטוח בריאות ממלכתי 1998 - 1950. ירושלים: משרד הבריאות.
- ברג, א., רוזן, ב., גרוס, ר. וחיניץ, ד. (1996). מערכת הבריאות בעיני הציבור בעקבות החלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. ירושלים: ברוקדייל גוינט וממשלת ישראל.

- 3 -

- גרוס, ר. וברמלי-גרינברג, ש. (2001). **דעת הציבור על רמת השירות ותפקוד מערכת הבריאות בשנים 1995, 1997, 1999**. ירושלים: גוינט-מכון ברוקדייל.
- גרוס, ר. וברמלי-גרינברג ש. (2000). **בריאות ורווחה של נשים בישראל: ממצאי סקר ארצי**. דמ-00-361. ירושלים: גוינט-מכון ברוקדייל.
- גרוס ר. וברמלי, ש. (1997). חלופות לארגון שוק ביטוחי הבריאות המשלים והמסחרי בישראל בעקבות יישום חוק ביטוח בריאות ממלכתי. **בטחון סוציאלי**, 50, 40-58.
- גרוס, ר., רוני, ב. וברנע, ת. (1991). ביזור ואוטונומיה בשירותי הבריאות. **בטחון סוציאלי**, 36, 78-106.
- גרוס ר., טבנקין, ח., גרינשטיין, מ., ברמלי-גרינברג ש. והריסון, מ. (1999). רופאים ראשוניים בישראל 1997: מאפיינים ותמורות בעידן של רפורמה. **בטחון סוציאלי**, 54, 169-190.
- ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת תיפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות בישראל. (1990). **דין וחשבון**. כרך ראשון – דעת הרוב.
- ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת תיפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות בישראל. (1990). **דין וחשבון**. כרך שני – דעת המיעוט.
- משרד הבריאות. (2001). **בריאות בישראל 2001 - נתונים נבחרים**. ירושלים: משרד הבריאות, שירותי מידע ומחשוב שאשא, ש. (1999). תיאגוד בתי החולים - לאן? **בטחון סוציאלי**, 54, 130-151.
- שוכל, י.ט. ואנסון, ע. (2001). **העיקר הבריאות: מבנה חברתי ובריאות בישראל**. ירושלים: הוצאת מאגנס וספריית אשכולות, האוניברסיטה העברית בירושלים.
- שוורץ, ש. (1997). **קופת חולים הכללית, עיצובה והתפתחותה כגורם מרכזי בשירותי הבריאות בארץ ישראל**. קריית שדה בוקר: המרכז למורשת בן גוריון / באר-שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
- שירום, א., אגוז, נ., בן-נון, ג., דורון, ח., מיכאלי, ד., מישל, ז' וצירניחובסקי ד. (1997). תיאגוד בתי חולים ציבוריים בישראל: הערכת ההתפתחות וחלופות למדיניות. המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל. גירסא אלקטרונית:
- http://taubcenter.org.il/tauborgilwp/wp-content/uploads/H1997_Incorporation_of_Hospitals.pdf
- שלום, נ. והריסון, מ. (1999). השינויים האסטרטגיים בבתי החולים הציבוריים בעקבות הרפורמה במערכת הבריאות בישראל. **בטחון סוציאלי**, 54, 152-169.
- שלמון ב., צפרוני, א. ושירום, א. (1996). על מיקומה של רפואת מומחים במערכת הבריאות: הערכת מודלים חלופיים. **בטחון סוציאלי**, 47, 113-131.